

OMUL ȘI PERENITATEA UNEI OPERE: ALEXANDRU V. GROSSU

Olivia CIOBOIU¹

La 14 iulie 1910 vedea lumina zilei, în satul Ciorani, comuna Pufești din județul Vrancea, cel ce avea să devină o personalitate a științei românești în domeniul biologiei. Biolog, cu o temeinică activitate științifică, Alexandru V. Grossu a fost preocupat de-a lungul întregii sale vieți de descifrarea tainelor naturii.

A făcut școala primară în satul natal; în 1922 este elev la Gimnaziul “General Averescu” din Adjud și apoi la liceul Unirea din Focsani. Elev fiind a lucrat ca ucenic la atelierul dentar “Dr. Comsa”. Crescut în mijlocul naturii încă din copilărie a avut înclinație pentru cunoașterea animalelor. Ore întregi urmărea viața socială a albinelor și furnicilor. Mai târziu, ca elev de liceu s-a evidențiat prin cunoștințele sale de zoologie, întocmind liste cu diferite specii, cu denumirile științifice și încadrarea pe grupe sistematice.

Trimis de liceu, ca bursier, într-o tabără de odihnă la mare, în peregrinările pe plajă a fost atras de coloritul viu al cochiliilor. A cunoscut Stațiunea Zoologică de Cercetări Marine Agigea, unde l-a întâlnit pe profesorul Ion Borcea. Acesta l-a încurajat în hotărârea de a urma cursurile Facultății de Biologie. Astfel, la 15 septembrie 1930 s-a înscris la Facultatea de Științe, secția Naturale, a Universității din București. În urma examinării comisiei, cumpusă din profesorii Andrei Popovici-Bâznoșanu, Ion Simionescu și Simion Radian, a devenit bursier. A fost un student merituos, pasionat. A desfășurat totodată și o activitate cultural-educativă în cadrul Societății studenților naturaliști din București.

A absolvit facultatea în anul 1934, fiind numit, mai întâi, profesor la Colegiul Diaconovici din Timișoara, apoi conferențiar la Institutul de Medicină din Timișoara. Ulterior, devine director al Institutului Pedagogic București și director al Muzeului de Istorie Naturală « Grigore Antipa », după care, profesor și decan al Facultății de Biologie București.

În anul 1939 și-a susținut teza de doctorat, având în comisie pe profesorii Andrei Popovici-Bâznoșanu, Ion Simionescu și Vintilă Mihăilescu. Profesorul doctor Al. V. Grossu a fost un eminent cercetător, care a adus o contribuție fundamentală la cunoașterea moluștelor terestre și acvatice. Cunoscut la noi în țară și peste hotare, Al. V. Grossu a publicat sute de lucrări în reviste de specialitate în țară și străinătate. Cele patru volume, ample monografii, asupra gastropodelor și bivalvelor, constituie cea mai importantă operă a sa.

---

¹ Muzeul Olteniei, Craiova

În calitate de specialist recunoscut, a participat la numeroase manifestări științifice, simpozioane și congrese în țară și peste hotare, realizând un permanent schimb de materiale și experiență. Vizitează muzee din Moscova, Leningrad, Paris, Viena, Londra, Frankfurt, unde a avut posibilitatea să verifice determinările speciilor din România, comparându-le cu tipurile și paratipurile din muzeele respective. Descrie numeroase specii ale genurilor *Daudebardia*, *Limax*, *Deroceas*, *Lehmannia*, *Lytopelte*, *Alophia*, *Argna* pentru a aminti doar câteva. Evidențiază rolul gastropodelor din punct de vedere economic, dar arată, în același timp, grija pentru protecția lor. Colaborează cu arheologi, determinând și interpretând prezența unor specii de gastropode în săpăturile arheologice. Aduce numeroase contribuții la studiul gastropodelor din Dunăre și Delta Dunării, din Marea Neagră și lacurile litorale.

În 1955 și 1956 publică două lucrări fundamentale de sinteză privind gastropodele din România, iar în 1962 fascicula Bivalvia în seria "Fauna României". Opera sa « Gastropoda României », publicată în perioada 1982-1987, reprezintă o sinteză critică privind fauna gastropodelor, cu descrierea a numeroase specii noi pentru teritoriul României. Pasionat pentru studiul moluștelor, Al. V. Grossu a fost, în același timp, un perseverent colecționar al acestor animale. În colecțiile sale sunt cuprinse specii de bivalve și gastropode acvatice și terestre de pe teritoriul României, dar și din numeroase zone ale globului. Se pare că în colecțiile Al. V. Grossu sunt cuprinse un număr de peste 200.000 exemplare de cochilii de scoici și melci. Colecțiile sale se găsesc în diferite muzee, dar și în proprietatea unor particulari.

O colecție importantă se află și la Muzeul Olteniei – Secția de Științele Naturii. Aici este înscris un număr de 5.000 exemplare de cochilii aparținând claselor *Amphineura*, *Gastropoda* și *Bivalvia*. Colecția are o valoare științifică deosebită, prin diversitatea speciilor colectate din toate regiunile țării, dovadă fiind existența celor 208 paratipi (exemplare din colecția originală a marelui naturalist) și 70 specii endemice, constituind obiect de studiu pentru specialiști.

Al. V. Grossu a format o serie de elevi care-i studiază continuu opera: Alexandrina Negrea, Călin Tesio, Irina Păunescu, Zoe Apostolache Stoicescu, Doina Grossu-Moisa, Claudiu Tudorancea, Traian Gomoiu, A. Cărăușu, G. Muller, Olivia Cioboiu.

Moștenirea lăsată de Al. V. Grossu constituie un îndemn pentru generațiile actuale și viitoare de cercetători, care au datoria de a aprofunda și descoperi noi taine ale naturii românești. Prin lucrările sale științifice, Al. V. Grossu se înscrie în panoplia marilor oameni de știință din România, opera lui fiind rezultatul unei munci perseverente, pasionate.

Principale lucrări științifice:

- *Helix pomatia elsae* Kobelt în România. Rev. Analele Olteniei, an XIV, nr. 79-82, pg. 442-444 (1935).
- O specie de gasteropod nouă pentru România: *Theodoxus prevostianus* Pf. 1928, Bul. Soc. Nat. din România IX, pg. 10, București (1936).
- Gasteropode noi și rare pentru fauna României. Bul. Soc. Naturaliștilor din România, nr. 13, pg. 29-32 (1938).
- Contributions a la Faune malacologique de Roumanie: sur deux especes nouvelles de *Hydrobiidae*: *Paladilhiopsis codreanui* n. sp. *Bythinella dacica* n. sp. Acad. Romaniae, Bull. de la sect. St. vol. 29, nr. 3, pg. 203-206, Bucuresti (1946).

- *Potamopyrgus jenkinsi*, gasteropod nou pentru apele continentale ale României. Com. Acad. Rom., pg. 593-596, București (1951).
- Gastropoda Prosobranchia și Opisthobranchia din România. Fauna României, (1956).
- O nouă specie balcanică în fauna noastră: *Helix secernenda* Rossm. Anal. Univ. I.C. Parhon, seria Șt. Nat, București (1959).
- Bivalvia, vol. III, Mollusca, Fauna României, fasc. 3, București (1962).
- Două specii ale genului *Alopi*a în România. Anal. Univ. București, seria Biologie (1966).
- Gastropodele din zona Porțile de Fier. Atlas Monografia Porțile de Fier, Ed. Acad. Rom., Buc. (1972).
- Gastropoda Romaniae, vol. 3, Suprafam. Clausiliacea și Achatinacea, București (1981).
- Gastropoda Romaniae vol. 4: Suprafamilii Arionacea, Zonitacea, Ariophantacea și Helicacea, București (1983).
- Gastropoda Romaniae, Caractere generale, istoricul și biologia gasteropodelor: Subclasa Prosobranchia și Opisthobranchia vol. 1, București (1986).
- Gastropoda Romaniae, Subcls. Pulmonata, vol. 2, Ordo Basommatophora și Ordo Stylommatophora. Suprafam.: Succinacea, Cochlicopacea, Pupilacea, București (1987).
- *Paladilhia (Paladilhiopsis) dobrogica* n. sp. de la Familie *Moitessieridae* (Gastropoda Prosobranchiata) en Roumanie. Miscinallea Speologia Romania (1989).
- A new species of the genus *Cepaea* Held 1837: *Cepaea dacica* n. sp. (Gastropoda Helicidae). Revue Roumain Biol. ser. Biologie animală, vol. 35, Buc. (1990).
- The catalogue of the Molluscs from Romania. Trav. du. Mus. d'Hist. Nat. "Gr. Antipa", Bucuresti (1993).
- Gasteropodele din România: Compendium: melci marini, de uscat și de apa dulce, București (1993).

Specii dedicate numelui Alexandru V. Grossu: *Argna grossui* Zilch 1958; *Alopi*a *grossui* Hudec 1970; *Limax grossui* Lupu 1970; *Micromelania (Turricaspia) grossui* Goliakov et Starobogatov 1972; *Hypanis caspia grossui* Scarlato et Starobogatov 1972; *Bulgarica rugicollis grossui* Nordsieck 1973; *Grossuana* Radoman 1973; *Alopi*a *microstoma grossuana* Nordsieck 1977; *Deroceras grossui* Reischutz 1975.

Societăți științifice la care a fost membru activ:

- Deutsche Malakozoologische Gesellschaft of Frankfurt am Main, from 1936;
- Malacological Society of London, from 1947;
- Conchological Society of Great Britain and Ireland, 1947;
- Unitas Malacologica Europea, Geneva, 1962;
- Unitas Malacologica, USA, 1969;
- Californian Malacological Society, 1966;
- Société française de Malacologie, Paris, 1969;
- Société Belge de Malacologie, Bruxelles, 1970;
- Société française pour les études des Gastropodes terrestres, 1990 – membru de onoare.
- Societa italiana di Malacologia, Milano, 1970.
- Asoc. Internationale of Malacology, Rome, 1983.